

2023_Anul Aurel C. POPOVICI (XXI): Gioventù? Un misterioso aspettare!
 - făcută cu pătrundere și energie diagnosa răului?- că trebuie să fim ... proști!
 - nu sîntem români buni, ci răi?

tribunism
Forme și fond
în cultură!

tribunism
student

tribunism
nu înțeleg spiritul și
tendința învățământului înalt?
făcută odată cu pătrundere
și energie **diagnosa răului...!**
Și'n cartea vecinicii scrie,
Că țări și neamuri vor peri ...

tribunism
Ciprian
1883
1853
Golembiowski

șagunism
gogoși mici de
și o rugam să
Gioventù?
u voe, atât de
de fericire.
ă dai in cine

Aurel C. Popovici
se pare **Un**
misterioso
aspettare!
inimă ei altfel

TRIBUNA
1884

Anul tribunistului Aurel. C. Popovici

Forme și fond in cultură.
V.
Junimea.
Gioventù?
Un misterioso aspettare!
Viitorul unui popor se judecă — cu deosebire —
după junimea sa, pentru că se dice — și cu
drept acesta — că in junimea unui popor se
oglindește viitorul seu și se rađimă tótă nă-
dejdea sa.
O filosofie mai adâncă inse dice, că junimea
unui popor este o nesigură așteptare, o așteptare plină
de indoeli și temeri, »un misterioso aspettare.«
Noi, in vederea junimii după terenul pregătirilor

Studentișmea română din Viena, recunoștea - în ultimele decenii ale secolului al XIX-lea - marile greutăți ale formării culturale. Nu s-au uitat problemele înființării societății „România Jună”, chiar dacă monografia istorică a societății nu fusese încă scrisă de publicistul bucovinean **Ion Grămadă** (a apărut abia la 1912, în Cernăuți). Reproducem o parte din disensiunile grupărilor din societate: «Motivele ce s’au adus contra noastră, se pot resuma într’aceea că: a) **nu sîntem români buni, ci răi, asemenea chiar cum trădătorii de patrie și de națiune pot fi români de origine.** b) **că trebuie să fim sau proști, sau plătiți de streini, pentru a susține principiile ce le susținem.** c) **că direcțiunea literară a „Junimei” (școala Maiorescu) nu merită de cât ca să scuipe cineva în ea și Societatea să decidă că scuipă în școala lui Maiorescu (ipsissima verba! ale D-lui Ioniță Bumbac).** În 1886 se împlineau deja trei ani de la stingerea din viață a lui Ciprian Porumbescu, fiul preotului ortodox Iraclie Porumbescu, născut **Ciprian Golembiowski** (Golemb, Galamb = porumbel), în 1853, în localitatea Șipotele Sucevei.

În acest an, la sărbătorirea a 170 de ani de la nașterea sa - când Sibiul a organizat o inedită expoziție în Piața Mare, prin grija M.N. Brukenthal - amintim cititorilor „Tribunei”, că „**Imnul Unirii**” a fost inițial imnul „**României June**” din Viena (pe versuri de A. Bârseanu). Reproducem ultimele strofe: «... **Și’n cartea vecinicii scrie,**/ Că țări și neamuri vor peri,/ Dar mândra noastră ’mpărăție/ Etern, etern va înflori./ **Învingători, cu verde laur**/ Noi fruntea nu ne’mpodobim,/ Nici scumpele grămezi de aur/ Drept răsplătire nu dorim./ **Știind, că’n viața trecătoare**/ Eterne fapte-am împlinit,/ Și chinul morții’ ngrozitoare/ Bogat, bogat e răsplătit». Ciprian Porumbescu a fost membru activ al „**României June**”, fiind apreciat în lumea muzicală a vremii: «Renumitul componist Johann Strauss, care n’a cântat nici

când valsuri străine, a făcut odată abateri și a cântat valsul „Camelii” la balul „Rom. Jună” din 1880. Deși Porumbescu era numai student, faima de compozitor i se răspândise în toate colțurile pământului românesc (...) În societatea noastră el era poreclit „Mefisto” de către camerazii săi, și timp de doi ani a redactat o publicație umoristică, plină de spirit, numită „Pipărușa”, care face concurență publicației mai vechi „Urziceii” (...).

Articolul „Forme și fond în cultură” se continuă cu episodul „V. Junimea”, din revista „Familia” nr. 41 din 12/ 21 octombrie 1886, seria de articole fiind redactate și publicate în perioada în care era student, la 23 de ani. Reproducem articolul: «**Junimea. Gioventù? Un misterioso aspettare!** Viitorul unui popor se judecă - cu deosebire - după junimea sa, pentru că se zice - și cu drept acesta - că **în junimea unui popor se oglindește viitorul său și se razimă toată nădejdea sa.** O filosofie mai adâncă însă zice, că **junimea unui popor este o nesigură așteptare, o așteptare plină de îndoeli și temeri, „un misterioso aspettare”.** Noi, în vederea junimii după terenul pregătirilor mai înalte, în vederea junimii de diferite graduri academice, **chemată a se îngriji azi-mâine de soarta poporului din sânul căruia s'a ridicat** - vom cerceta de aproape mediul în care, chipul cum se oglindește viitorul ce ne stă înainte. Se înțelege de la sine, că precum pretutindene, astfel și în cestiunea aceasta facem abstracțiune de la restrânsul număr de excepțiuni. Oamenii serioși, pătura adevărat inteligentă și cu sinceră durere și tragere de inimă pentru soarta neamului nostru, cari cunosc scăderile despre cari vorbirăm, și cari au chiar ocaziunea a se convinge pe fiecare și despre aceste regretabile adevăruri, aceea negreșit trebuie să-și caute mângâere, și mulți sunt cei ce cred a o fi găsit, în junimea noastră. Dar în realitatea ce se ivește după ridicarea vălului, după înfățișarea adevărului mereu tănuț, este de natură a sdruncina mângâerea ce o au mulți bărbați zeloși, răzimându-și speranțele lor în junime.

Dar vălul trebuie ridicat și acesta cu atât mai mult, cu cât avem încrederea neclătinată, că **numai după ce vom dovedi că suntem stăpâni pe amorul nostru propriu și vom voi să recunoaștem boalele de cari pătimeste societatea noastră,** numai așa ne vom putea liniști în credința, că **făcută odată cu pătrundere și energie diagnosa răului** va putea să urmeze tămăduirea lui. Omul format cu frunte senină va asculta chiar greșelile ce le comite pe neștiute și această din pricină că **fiecare greșală trebuie să aibă și o cauză,** iar cauza **redușă la izvorul ei original - de regulă - absolvă pe individ de învinovățire, dar presupune îndreptarea sa.** Am spus mai sus pregătirile de formă, superficiale și fără nici un spor ce le face masa copiilor și tinerilor în decursul învățământului secundar sub conducerea profesorilor fără vocațiune și fără temeinice pregătiri pentru atingerea realului scop ce-l urmăresc acest învățământ. Nimic mai natural dară decât să ne trezim cu un grup de oameni tineri cari pleacă la studiile înalte, fără a fi pregătiți pentru frumoasele dar și spinoasele cariere pe cari vor să apuce. **Libertatea de care se bucură pela universități îl farmecă pe tinerul aspirant la graduri academice, dar îl și strică.** Cei mai mulți aspiranți la aceste graduri trebuie să se convingă pré curând, că **din prelegerile de științe ce se țin acolo, nu înțeleg mult - ca să nu zicem: nimic** - pentru că **prelegerile acelor profesori sunt menite pentru tineri cu o judecată desvoltată, coaptă și independentă.** Prelegerile bărbaților celebri de pela diferitele universități sunt resumatul cercetărilor lor științifice, espunerea teoriilor lor proprie și astfel indicarea direcțiunilor pe cari vor avea să stăruască ascultătorii respectivi în pozițiunile lor odată definite. Esamenele, rigurosele etc **toate aceste sunt exclusiv numai formalități,** iar cel ce se ține numai de aceste formalități, cel ce crede că a ajuns la culmea pregătirilor sale - văzându-se mântuit odată de aceste formalități - acela pe slabe temelii își sprijinește viitorul. Ei dară, tinerii absolvenți ai școlilor medii, cu

pregătirile lor iluzorice, în cele mai multe cazuri **nu înțeleg spiritul și tendința învățământului înalt, studiază** dară pentru esamene, pentru rigurose, cu alte cuvinte **pro-forma**. Acesta este partea junimii ce „studiază” și vom arăta mai jos ce condamnabil este a studia exclusiv în vederea esamenelor.

Este însă și o samă de tineri cari nu „studiază”, ci lipsiți de conștiința datorinții lor, abuzează de libertatea ce li se dă la universități și academii. Vinit de curând din provincă (n.r. provincie), tinerul candidat se simțește fermecat de traiul nou din orașul în care ar trebui să-și facă pregătirea și se simte fermecat în gradul că, prea adese, uită cu desăvârșire scopul venirii sale. După o petrecere îndelungată, după un trai fără gând și fără grije, se apropie și lipsa de a face măcar formele pregătirii, esamenele - și aceste pe seama - părinților - a „bătrânului” - său în scopul unic al câștigării traiului. Se aruncă dară - tinerii de această pânză - pe manualele esamenelor, pe așa zisele „Büffelbücher” - său pe și în espresiune foarte delicată - „boghizare!”. În câteva săptămâni îndesesc și îndrugă dâșii acum o sumedenie de înțelepciune în mintea lor ne mai exercitată în gândire. Se fac - oarecum - esamenele sub influința celor mai variate misterii, apucături și escamatorii studețești. În urmă se ține Bachanalul spre a serba - succesa înșelare a comisiunii esaminateoare. Și acum, din confusiunea de „sciință” - strînsă în fuga mare în fața esamenelor - a mai rămas o pătură suflată de spoială - care însă se cufundă și ea în **Bachanalul** de rigoare. După scăparea de această muncă (!) în pregătirea lor urmează recunoașterea formelor trecute, în chip de diplome, brevete de doctorat, licență etc. Prin urmare formalitățile împlinite odată, sigilul lor - diplomele - ridică la o egală treaptă atât pe tinerii cari fără întrerupere au „studiat” în unica vedere a esamenelor cât și pe cei ce n’au „studiat” decât în fuga mare în fața esamenelor. **Ni se va permite a avea părerea, că atât munca celor dintâiu, cât și neglijența celor din urmă - sunt din potrivă condamnabile.** Partea preponderentă a acelor ce-și fac studiile în acest chip, **învață gândiri, fără a gândi, învață filosofii fără a filosofa. Își fac memoriile rezervoare pentru ideile și faptele altora, în loc de a se face ei înșiși activi și independenți scrutători de fapte și idei. Se mulțămesc cu trecerea mecanică a formelor cu câștigarea sterilă a stilurilor - eată cauza de ce cele mai multe inteligențe nu produc nimic sau - cel mult - nu produc ce ar pute produce în urmă pregătirile - reale.** Am zis că esamenele deosebite sunt - în realitate - nimic mai mult decât formalități, rămânând ca pregătirea adevărat științifică să ș-o facă fiecare însuș în direcțiunile ce i s’au dat de învățații pe cari i-a ascultat. **Dar cine îș întregește pregătirea, dacă a scăpat odată de tortura formalităților școlare?»**

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2023-anul-a-c-popovici-xxi-gioventu-un-misterioso-aspettare-facuta-cu-patrundere-si-energie-diagnosa-raului-ca-trebuie-sa-fim--prosti-nu-sintem-romani-buni-ci-rai-170108.html>

În: *Tribuna*, 22 mai 2023